

Govor potpredsjednika Hrvatskoga sabora i izaslanika predsjednika Sabora akademika Željka Reinera u prigodi otvaranja izložbe „Laval Nugent, ratnik i kolekcionar“

22. siječnja 2019., Muzej EPIC (The Irish Emigration Museum), Dublin

Poštovani predsjedniče Zastupničkog doma Parlamenta Irske,
Gospodine Veleposlaniče,
Uvaženi kolege,
Dragi gosti,

Dopustite mi da vas srdačno pozdravim u ime Hrvatskoga sabora i njegovog predsjednika, g. Jandrokovića te u svoje osobno ime.

Rijetko se nađu dvije zemlje, dva naroda koji dijele tolike sličnosti poput Hrvatske i Irske. Od povijesti, višestoljetne borbe za neovisnost, veličine, broja stanovnika, mentaliteta, do izazova novijeg doba poput migracija.

Ali, Irac u Hrvatskoj 19. stoljeća? Zvuči neobično, zar ne? Štoviše, Irac koji je ostavio značajan utjecaj na hrvatsku povijest!

1

Dame i gospodo, grof Laval Nugent von Westmeath, feldmaršal austrijske vojske, bio je, među ostalim, istaknuti sudionik Hrvatskoga narodnoga preporoda i član Hrvatskoga sabora. Ženidbom s plemkinjom Giovannom Riario – Sforza, potomkom stare plemićke obitelji Frankopan, Laval se veže i uz hrvatsku povijest i uz hrvatsku budućnost.

Godine 1820. kupuje stari grad Trsat u Rijeci, koji odabire za svoj dom. Obnovio je dvorac i u njemu osnovao muzej u kojem je spojio sve svoje strasti: hrvatsko povijesno naslijeđe, umjetnost i arheologiju. Kolekcija muzeja bila je važni temelj za osnivanje Arheološkog muzeja u Zagrebu.

Godine 1824. Laval je imenovan zastupnikom u Hrvatskome saboru. Njegov politički angažman raste u idućih trideset godina, a kulminira uključivanjem u Hrvatski narodni preporod.

Prije tri godine Irska je slavila stogodišnjicu „Uskršnjeg ustanka“, borbe za slobodnu i nezavisnu Irsku koja se odvila 1916. Laval Nugent je u pravom

smislu te riječi bio dio hrvatske vlastite „1916.“, kada je osobno 1848. godine predložio da se za hrvatskoga bana postavi Josip Jelačić, davši tako značajan obol hrvatskoj povijesti i dugoj borbi za nezavisnost naše domovine.

Veza između Lavala Nugenta i Hrvatskoga sabora živi i danas. Hrvatsko-irska međuparlamentarna skupina prijateljstva Hrvatskoga sabora inicijalno je osnovana 1996. godine i jedna je od najbrojnijih skupina prijateljstva. Posljednjih nekoliko godina Skupina je ostvarila mnoge kontakte s rastućom irskom zajednicom u Hrvatskoj, s ciljem jačeg povezivanja naših dvaju naroda.

Godine 2015. Hrvatsko-irska međuparlamentarna skupina prijateljstva predložila je Gradskoj skupštini Grada Zagreba imenovanje jedne ulice u Zagrebu imenom Lavala Nugenta. Inicijativa je prihvaćena, te se nadamo da će uz pomoć irske zajednice u Hrvatskoj, ali i Veleposlanstva Irske u RH, Zagreb uskoro postati ponosni vlasnik Ulice Lavala Nugenta.

Želio bih podijeliti s vama jednu zanimljivu činjenicu: grad Rijeka imao je Ulicu Lavala Nugenta sve do 1946. godine. Vjerujem kako je ovo izvrstan uvod u daljnju suradnju Europskih prijestolnica kulture 2020. – Rijeke i Galwaya.

Na kraju, dopustite mi da podijelim jednu misao s vama. Laval je proveo svoje posljednje dane života u dvorcu Bosiljevo koji se nalazi u Karlovačkoj županiji, u samom središtu Hrvatske, važnom i strateškom prometnom sjecištu puteva. Rođen je u Ballynacoru, u Županiji Westmeath, u samom srcu Irske. Iz tog razloga, slobodan sam zaključiti kako je Lavalov život i započeo i završio okružen svom veličanstvenošću i ljepotom Irske i Hrvatske.

Zahvaljujem na pozornosti.